

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2611/22
13.3.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Снежане Живковић, председника већа, Маје Чогурић и Миленије Петричевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Александар Будалић, адвокат из Београда, Катанићева 16/3, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужиоца, изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 397/21 од 23.02.2022. године, у седници већа одржаној дана 13.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 397/21 од 23.02.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 397/21 од 23.02.2022. године, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца АА из ... којим је тражио да се обавезе тужени ББ... да му на име накнаде нематеријалне штете због учињене дискриминације исплати износ од 200.000,00 динара, у року од 15 дана, као неоснован. Ставом другим изреке обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 21.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана наступања услова за извршење, па до исплате, у року од 15 дана од дана достављања преписа пресуде, под претњом принудног извршења.

Против наведене пресуде тужилац је благовремено изјавио жалбу, из свих разлога прописаних одредбом члана 373. став 1. Закона о парничном поступку.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 386. у вези члана 402. Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС", бр.72/11, 49/13-одлука Уставног суда, 74/13-одлука Уставног суда, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23), Апелациони суд

у Београду је оценио да је жалба тужиоца неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка предвиђене чланом 374. став 2. тачка 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а жалбом се на друге повреде не указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац АА је био запослен у “ТЕНТ” – огранку ТЕ “Колубара” у периоду од 1978. године до 01.06.2013. године, радио је по сменама на радном месту ... и није му исплаћивана увећана зарада по основу сменског рада, због чега је поднео тужбу суду и правноснажном пресудом Другог основног суда у Београду – Судске јединице Лазаревац П1 593/10 од 30.01.2013. године одбијен је његов захтев којим је тражио да се обавезе ПД “Термоелектрана Никола Тесла” д.о.о. Обреновац – огранак ТЕ “Колубара” Велики Црљени да тужиоцу исплати на име мање исплаћене зараде по основу сменског рада за период од 31.03.2007. године до 14.11.2011. године износ од 220.000,00 динара, са припадајућом каматом. Према образложењу наведене пресуде тужиоцу сменски рад као посебан услов обављања послова на радном месту је узет у вредновање радног места и исказан кроз основну зараду радног места. Против наведене пресуде тужилац је изјавио жалбу, која је одбијена пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1759/13 од 03.07.2013. године и потврђена пресуда Другог основног суда у Београду – Судске јединице Лазаревац П1 бр.593/10 од 30.01.2013. године. Решењем Основног суда у Лазаревцу П1 593/10 од 17.12.2018. године одбијен је предлог тужиоца за понављање поступка правноснажно окончаног поступка пресудом Другог основног суда у Београду – Судске јединице Лазаревац П1 бр.593/10 од 30.01.2013. године. Даље је утврђено да је пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1850/14 од 22.01.2016. године, преиначена пресуда Основног суда у Лазаревцу П1 2042/13 од 28.04.2014. године и обавезан тужени “ТЕНТ” Обреновац, Огранак “Колубара” Велики Црљени, да ВВ накнади штету због мање исплаћене зараде по основу сменског рада за период од марта 2008. године до септембра 2011. године. Према исказу тужиоца, тужени је као ... потписао налог за исплату за сменски рад по правноснажној одлуци суда и тиме дискриминаторски поступао према тужиоцу и према осталим сменским радницима “ТЕНТ”-а. Утврђено је да је ББ решењем Владе 24 број 119-2988/2016 од 15.03.2016. године именован за ..., а да је дана 12.01.2022. године дао оставку и решењем АПР од 27.01.2022. године брисан као законски заступник ЈП “ЕПС”.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да у конкретном случају нема доказа да је према тужиоцу извршена дискриминација, јер се не ради ни о једном његовом личном својству које би утицало на то да му буде ускраћена исплата увећане зараде по основу сменског рада, те да је тужиоцу било омогућена заштита у судском спору који је водио пред Основним судом у Лазаревцу. Чињеница да је пресудом Апелационог суда у Београду преиначена пресуда Основног суда у Лазаревцу у односу на његовог колегу ВВ коме је досуђена увећана зарада по основу сменског рада и да је тужени како је то тврдио тужилац у реферату тужбе, потписао налог за исплату по судској одлуци не може се сматрати дискриминацијом, јер то није учињено на основу било ког личног својства тужиоца, нити је он то доказао.

Сходно томе, како тужилац није учинио вероватним да је тужени учинио дискриминацију према њему по основу личног својства из члана 2. Закона о забрани дискриминације, оцењено је да нема повреде права личности дискриминаторским поступањем, нити има основа за накнаду нематеријалне штете, због чега је првостепени суд одбио захтев тужиоца да се обавезе тужени да му исплати накнаду нематеријалне штете по том основу. При одлучивању суд је имао у виду да тужени приликом потписивања налога за исплату за сменски рад по судској одлуци није иступао као физичко лице у своје име и за свој рачун, већ је налог за исплату потписао као овлашћено лице за рачун послодавца ЈП “ЕПС”, те је сходно томе тужбени захтев тужиоца као неоснован одбио и због недостатка пасивне легитимације.

Наведено чињенично стање утврђено је потпуно и поуздано и оно недвосмислено произлази из доказа у списима које је првостепени суд правилно оценио у складу са одредбом члана 8. Закона о парничном поступку, па наводима жалбе чињенично стање није доведено у сумњу.

Правилно је првостепени суд код овако утврђених чињеница одбио тужбени захтев тужиоца као неоснован јер се радње које је тужилац означио као дискриминаторско поступање не могу сматрати дискриминацијом и дискриминаторским поступањем у смислу члана 2. Закона о забрани дискриминације, који под појмом дискриминације и дискриминаторског поступања подразумева свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица, на отворен или прикривен начин, а која се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским и политичким убеђењима, полу, радном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима.

Одредбом члана 4. Закона о забрани дискриминације, прописано је да су сви једнаки и да уживају једнак положај и једнаку правну заштиту, без обзира на лична својства, те да је свако дужан да поштује начело једнакости, односно забрану дискриминације. Одредбом члана 5. наведеног закона, прописано је да су облици дискриминације непосредна и посредна дискриминација, као и повреда начела једнаких права и обавеза, позивање на одговорност, удруживање ради вршења дискриминације, говор мржње и узнемиравање и понижавајуће поступање. Непосредна дискриминација према члану 6. наведеног закона, постоји уколико се лице или група лица због његовог односно њиховог личног својства, у истој или сличној ситуацији, било којим актом, радњом или пропуштањем, стављају или су стављени у неповољнији положај, или би могли бити стављени у неповољнији положај, док посредна дискриминација (члан 7.) постоји уколико се лице или група лица због његовог односно њиховог личног својства стављају у неповољнији положај актом, радњом или пропуштањем које је привидно засновано на начелу једнакости и забране дискриминације, осим ако је то оправдано законитим циљем, а средства за постизање

тог циља су примерена и нужна.

Устав Републике Србије у члану 21. прописује да свако има право на једнаку законску заштиту без дискриминације (став 2.), да је забрањена свака дискриминација непосредна или посредна, по било ком основу, а нарочито по основу расе, пола, националне припадности, друштвеног порекла, рођења, вероисповести, политичког или другог уверења, имовинског стања, културе, језика, старости и психичког или физичког инвалидитета (став 3.). Протокол 12. уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода у члану 1. прописује општу забрану дискриминације у остваривању сваког права које предвиђа закон, тако што у ставу 1. прописује да ће свако право које закон предвиђа остварити без дискриминације по било ком основу, као на пример по раси, боји коже, вероисповести, политичком и другом уверењу, националном и друштвеном пореклу, повезаности са националним мањинама, имовини, рођењу или другом статусу, а став 2. истог члана прописује да јавне власти неће ни према коме вршити дискриминацију по основима који су поменути у ставу 1.

Супротно жалбеном указивању тужиоца, правилно је првостепени суд применио материјално право када је одбио тужбени захтев тужиоца за накнаду штете због дискриминаторског поступања, правилно налазећи да нису испуњени услови за судску заштиту у смислу одредби Закона о забрани дискриминације. Главно обележје дискриминације неоправдано прављење разлике између лица по основу неког личног својства. У овом случају тужилац није било којим актом или пропуштањем у поступању био дискриминисан на непосредан или посредан начин по основу личног својства. Тужени није неоправдано и неједнако поступао према тужиоцу с обзиром на његова лична својства у односу на групу лица за коју тужилац тврди да је имала другачији третман, односно да су њима исплаћене зараде по основу сменског рада за исти период. Чињеница да је тужени ... потписао налог за исплату за сменски рад по правноснажној одлуци суда, не представља дискриминацију ни дискриминаторско поступање према тужиоцу и према осталим сменским радницима "ТЕНТ". Тужилац није успео у судском поступку, а судска одлука садржи разлоге одбијања тужбеног захтева. Према члану 142. став 2. Устава РС судови су самостални и независни у свом раду и суде на основу Устава, потврђених међународних уговора, закона, опште прихваћеним правилима међународног права и других општих аката, донетих у складу са Законом, тако да судске одлуке нису и не могу бити акт дискриминације, нити поступање судова приликом одлучивања може да буде дискриминаторско поступање. Сходно наведеном, евентуално различито поступање судова не може се сматрати дискриминацијом ни дискриминаторским поступањем, у смислу члана 2., 6. и 7. Закона о забрани дискриминације. Судске одлуке су обавезујуће за све и налагање исплате по правноснажним пресудама се не може сматрати дискриминацијом и дискриминаторским поступањем у смислу члана 2. Закона о забрани дискриминације.

Приликом одлучивања о основаности жалбе тужиоца, односно законитости и правилности првостепене пресуде, Апелациони суд у Београду је оценио и остале наводе које је тужилац истакао у жалби, али како не могу довести до другачије одлуке у овој правној ствари није их посебно образлао сходно члану 396. став 1. Закона о парничном поступку.

На основу изложеног, Апелациони суд у Београду је налазећи да жалбом тужиоца није доведена у сумњу правилност и законитост побијане пресуде на основу члана 390. Закона о парничном поступку, одлучио као у изреци.

Потврђена је применом члана 401. тачка 2. ЗПП као правилна и одлука о трошковима поступка садржана у ставу другом изреке донета правилном применом одредби чл. 153. и 154. у вези члана 163. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија,
Снежана Живковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић